

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

306. Meddelelse. 19. September 1940.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Hvedesorter.

1936—40.

I Aarene 1936—40 er der udført Forsøg med Hvedesorter paa lermuldet Jord ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte (kun 1939 og 1940), Abed, Aarslev og Askov, paa sandmuldet Jord ved Spangsbjerg og Borris og paa Marskjord ved Højer.

Ved Opgørelse af Resultaterne, der meddeles i Forholdstal, er Gennemsnitsudbyttet af Kærne af 5 Sorter, Als-Hvede, Rekord-Hvede, Borg-Hvede, Abed Nr. 32 og Ideal-Hvede, der har deltaget i Forsøgene i alle 5 Aar, sat = 100. Udbyttet af disse Sorter har i 1936—40 været 43.2 hkg paa Øerne og 39.5 i Jylland. Udbyttet har i Forholdstal været:

	Øerne	Jylland	Hele Landet	Vinterfasthed 1940*)
1936—40				
Lawaetz Als-Hvede ...	99	101	100	
Trifolium Rekord	100	99	100	
Abed Borg	100	99	100	
Abed Nr. 32	101	98	100	
Pajbjerg Ideal.....	98	103	101	
1936—37				
Lawaetz Als	99	101	100	
Svaløf Staal	96	99	97	
Svaløf Skandia I	102	98	100	
Svaløf Mendel.....	96	100	99	
Pajbjerg Konge I.....	91	104	98	
1939—40				
Lawaetz Als	100	104	102	
Pajbjerg Konge II ...	103	104	103	
Svaløf Skandia II	108	98	100	
Svaløf 01157 B	102	101	102	
Weibulls Æring II....	102	97	100	
1940				
Lawaetz Als.....	103	108	106	7.4
Trifolium Rekord	91	90	90	4.8
Abed Borg	102	100	101	7.2
Abed Nr. 32	98	94	96	6.8
Pajbjerg Ideal.....	106	108	107	7.7
Pajbjerg Konge II....	100	106	103	6.0
Svaløf Skandia II	116	116	116	8.1
Svaløf 01157 B	99	103	101	7.0
Weibulls Æring II ...	113	103	108	8.6

*) 1 = helt ødelagt, 10 = uskadet.

Resultaterne er opgjort for Sorter, der har været i Forsøg i alle 5 Aar, Sorter kun i Forsøg i 1936—37 og kun i Forsøg 1939—40 og endelig for 1940 særskilt, da flere Sorter i dette Aar paa Grund af Vinterskade afviger stærkt fra normale Aar.

Der har kun været ringe Forskel paa Kærneudbyttet af de 5 Sorter, der har været med i Forsøgene i alle 5 Aar, Als-Hvede, Rekord-Hvede, Borg-Hvede, Abed Nr. 32 og Ideal-Hvede. Den sidste staar dog lavest paa Øerne, undtagen ved Aarslev og højest i Jylland, undtagen ved Askov.

I de første 2 Aar har ingen Sorter i Gennemsnit vist sig de 5 nævnte Sorter overlegne, dog har Skandia I givet højest Udbytte paa Øerne og Konge-Hvede i Jylland.

I de sidste 2 Forsøgsaar staar Skandia II med højest Udbytte, særlig som Følge af, at den er meget vinterfast, og den har klaret sig meget overlegent i 1940. Konge-Hvede II følger næst efter i Udbytte, men har dog i 1940 givet meget mindre end Skandia, fordi den især i Forsøgene paa Øerne har lidt stærkt af Vinteren.

Svaløf 01157 B har ikke tilfredsstillende Vinterfasthed og Weibulls Æring II, der er vinterfast, har givet for lavt Udbytte i 1939.

Ideal-Hvede og Als-Hvede er, som Udbyttetallene for 1940 viser, ret vinterfaste.

	hkg Halm pr. ha	Straa- længde cm	Leje- tilbøjelig- lighed*)	Vægt af	
				1 hl	1 Korn
				kg	mg
Als-Hvede.....	69	117	4.6	75.4	39.6
Rekord-Hvede .	66	109	3.8	74.9	37.6
Borg-Hvede....	65	111	3.1	75.2	40.2
Abed 32	66	108	2.5	76.0	39.7
Ideal-Hvede....	65	109	2.1	75.6	41.6
Konge-Hvede ..	64	100	1.9	75.4	39.5
Staal-Hvede....	67	118	2.6	75.8	41.8
Skandia-Hvede.	66	108	2.1	76.1	42.4
Mendel-Hvede..	64	106	2.9	75.7	39.7

*) 1 = helt staaende, 10 = helt i Leje.

Halmudbyttet har været størst af Als-Hvede og lavest af Konge-Hvede, medens de øvrige Sorter har givet omtrent lige megen Halm.

Als-Hvede og Staal-Hvede har længst og Konge-Hvede kortest Straa.

Lejetilbøjeligheden er bedømt i de faa Forsøg, hvor der har været nogen Antydning af Lejesæd, og Oversigten viser, at Konge-Hveden er den mest stivstraaede af Sorterne, medens Als-Hveden er den, der har haft mest Tilbøjelighed til at gaa i Leje.

Rumvægtsbestemmelserne viser, at Skandia-Hvede og Abed Nr. 32 har den højeste Rumvægt og Rekord-Hveden den laveste, medens Skandia- og Staal-Hvede har højest Kærnevægt og Rekord-Hveden lavest.

Lawaetz Als-Hvede har middelstor Kærne, lidt lav Rumvægt, Halmudbyttet er højt og Straaet ret langt, og den er noget tilbøjelig til at gaa i Leje. Vinterfastheden er ret god.

Trifolium Rekord-Hvede har klaret sig forholdsvis bedst paa Øerne. Den har smaa, hvide Kærner, lav Rumvægt, ret kort Straa, noget slivere end Als-Hvedens. Kærnerne er noget tilbøjelige til at spire i Hobene. Sorten er ikke vinterfast, men den giver i normale Aar et godt Udbytte.

Abed Borg-Hvede har ligeledes klaret sig forholdsvis bedst paa Øerne. Den har ret store Kærner, forholdsvis lav Rumvægt, middellangt Straa, men ret lavt Halmudbytte. Straaet er ret stift, Vinterfastheden er omtrent som Als-Hvedens.

Abed Nr. 32 har ligesom Rekord- og Borg-Hveden klaret sig forholdsvis bedst paa Øerne. Den har lidt kortere og stivere Straa, middelstore Kærner og høj Rumvægt. Men den er ikke tilstrækkelig vinterfast.

Pajbjerg Ideal-Hvede har givet højt Udbytte ved Aarslev og jyske Forsøgssteder undtagen Askov, men klarer sig ikke saa godt paa de østlige Øer. Straaet er ret kort og stift, Kærnerne store, men Rumvægten lav. Vinterfastheden er ret god.

Pajbjerg Konge-Hvede I har kun været i Forsøg 1936—37 og har givet lavere Udbytte paa Øerne end de foregaaende Sorter.

Pajbjerg Konge-Hvede II har været i Forsøg 1938—40 og har i normale Aar givet højest Udbytte af alle Sorter, men den er ikke vinterfast og har derfor svigtet i en Del Forsøg i 1940. Kærnerne er middelstore, Rumvægten middel. Straaet er meget kort og stift, Halmudbyttet lille.

Svaløf Staal-Hvede har været i Forsøg 1936 og 1937 og gav lavere Kærneudbytte end de 5 Maalesorter. Sorten har store Kærner og god Rumvægt. Straaet er langt men ret stift.

Svaløf Skandia-Hvede I har kun været i Forsøg 1936 og 1937 og har givet godt Kærneudbytte paa Øerne, men klaret sig mindre godt i Jylland, Kærnerne er store og Rumvægten høj. Straaet er ret kort og stift. Sorten er meget vinterfast.

Svaløf Skandia-Hvede II ligner foregaaende i Egen-skaber, men har højere Ydeevne og den er, maaske med Undtagelse af Æring-Hveden, den mest vinterfaste af de i 1940 prøvede Sorter.

Svaløf Mendel-Hvede har givet vel lavt Udbytte af middelstore, hvide Kærner med god Rumvægt. Straaet er kort og ret stift.

Svaløf Nr. 01157 B har givet lavere Udbytte end Skandia II og er ikke saa vinterfast.

Weibulls Æring-Hvede II er antagelig den mest stiv-straaede af Sorterne, men den har ikke klaret sig i Udbytte for Skandia II.

Bilag til 306. Meddelelse.

Hvedesorter 1936—40.

		hkg Kærne pr. ha.										
Als	Re- kord	Borg	Abed 32	Ideal	Konge I	Staal	Skand I	Men- del	Konge II	Skand II	Svaløf 01157 B	Æring
1936—40												
Aakirkeby	43.2	44.3	45.1	42.6								
Lynby	41.0	40.4	40.8	40.0								
Abed	38.9	37.7	39.1	38.1								
Aarslev (37—40)	36.9	38.7	38.5	39.3								
Askov	37.2	36.2	35.2	35.5								
Spangsbjerg (39 mgl.)	36.8	37.8	35.7	40.6								
Borris	36.6	34.0	34.1	36.8								
Højer	43.7	44.1	44.0	45.1								
Gns.	41.5	41.2	41.3	41.7								
1936—37												
Aakirkeby	39.8	40.2	41.4	37.8	35.4	38.2	42.8	38.3				
Lynby	41.1	40.2	41.1	38.3	35.5	37.0	40.9	39.8				
Abed	35.5	35.6	36.6	35.2	34.4	36.0	35.3	36.2				
Aarslev (37)	39.0	40.2	41.4	41.1	38.7	39.6	41.1	37.2				
Askov	37.1	36.6	37.3	35.7	37.0	33.5	34.6	35.7				
Spangsbjerg	37.0	37.5	36.7	41.3	40.1	38.2	40.9	38.0				
Borris	32.5	30.2	29.4	33.3	32.6	33.9	32.2	33.9				
Højer	36.4	36.4	38.7	38.2	38.7	33.7	32.0	34.9				
Gns.	37.2	36.9	37.7	37.2	36.4	36.2	37.2	36.8				
1939—40												
Aakirkeby	39.0	43.0	43.2	40.0					41.2	40.2	39.6	41.2
Lynby	42.1	39.9	41.5	42.9					42.3	41.6	42.1	42.9
Tystofte	39.7	36.8	37.9	39.4					39.8	41.1	40.7	40.3
Abed	38.6	35.0	38.3	36.5					39.0	41.3	38.4	39.0
Aarslev	30.8	30.8	31.0	33.2					31.8	34.7	32.9	30.8
Askov	36.7	33.4	35.0	33.9					37.0	36.8	32.3	29.3
Spangsbjerg (40)	28.9	28.0	27.2	31.1					30.8	29.6	30.3	30.7
Borris	36.0	30.0	33.4	33.5					36.2	36.7	35.8	35.2
Højer	53.3	52.4	57.1	55.6					54.9	48.4	55.8	50.9
Gns.	38.0	36.1	37.5	38.0					38.7	39.5	38.1	37.5